

Maitotiloilta ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään – Valio ja Itämeri-säätiö Baltic Sea Action Group yhteistyöhön

Maanviljelijät ovat tärkeä osa ilmastonmuutoksen ratkaisua, sillä pelloista voi sopivilla viljelymenetelmillä tulla merkittäviä hiilinieluja. Samalla sadot ja tilojen kannattavuus paranevat. Maaperän kuntoa parantavat toimet hyödyttävät myös vesistöjä. Suomalaisten maitotilojen omistama Valio ja Itämeri-säätiö Baltic Sea Action Group (BSAG) aloittavat yhteistyön ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Keväällä 2019 BSAG ja Valio alkavat kouluttaa maitotiloista niin sanottuja hiiliviljelijöitä: tilat oppivat uusia tapoja, joilla sitoa hiiltä maaperään ja pääsevät jakamaan jo käytössä olevia hyviä viljelykäytäntöjä. Yhteistyö on osa Valion laajempaa projektikokonaisuutta, jolla ruokatalo tähtää hiilineutraaliin maitoketjuun.

Seuraa Valion ja BSAG:n yhteistä ilmastoseminaaria suorana lähetyksenä [YouTubessa](#) tiistaina 20.11.2018 klo 9-12 tai tallenteena. Osallistu keskusteluun twitterissä #ilmastoseminaari18.

Ilmastonmuutos ja väestönkasvu asettavat maailman ruoantuotannon valtavan haasteen eteen. Ruokaa pitää tuottaa enemmän, ja samaan aikaan ruoantuotannon ympäristövaikutuksia on pienennettävä merkittävästi. Pelkkä päästöjen vähentäminen ei riitä pysäyttämään maapallon keskilämpötilan nousua, vaan ilmakehästä pitää myös poistaa hiilidioksidia.

- Kasvien yhteyttäminen syöttää hiiltä maaperään, josta se maaperän tilasta ja toiminnasta riippuen joko palaa kiertoon nopeasti tai varastoituu maaperään pysyvässä muodossa. Siksi maaperän kunnosta huolehtivilla maanviljelijöillä on käsissään yhdet ilmastonmuutoksen avaimista, painottaa BSAG:n hallituksen puheenjohtaja **Saara Kankaanrinta**. Liian yksipuoliset viljelykäytännöt ovat paikoin heikentäneet peltojen kuntoa ja kykyä sitoa hiiltä. Vuoroviljely, nurmen runsas lajikirjo ja pellon pitäminen kasvipeitteisenä läpi vuoden ovat esimerkkejä tavoista, joilla viljelijä voi edistää hiilen varastoitumista maahan. Muheva maa pidättää hyvin myös ravinteita ja estää niitä valumasta vesistöihin. Siksi ilmastotyö ja Itämeren suojelu kulkevat käsi kädessä, Kankaanrinta kertoo.

BSAG:n, Ilmatieteenlaitoksen ja Sitran Carbon Action -hankkeessa 100 suomalaista maatilaa on kuluvin vuoden aikana testannut hiiliviljelyä käytännössä. Mukana on ollut myös valiolaisia maitotiloja. Keväällä 2019 Valio ja BSAG käynnistävät yhdessä erityisesti valiolaisille tiloille räätälöityjä koulutusryhmiä. Seuraavien kahden vuoden aikana 200 maitotilaa pääsee perehtymään hiiliviljelyyn. Käytännön työn rinnalla kulkee kunnianhimoinen tieteellinen tutkimus.

- Yhteistyö BSAG:n kanssa on erityisen hieno juttu siksi, että saamme tilojen käyttöön testattuja viljelymenetelmiä heti ensi keväänä. Iso joukko maidontuottajiamme haluaa ratkaista ympäristöongelmia ja parantaa samalla tilojen kannattavuutta. Meidän tehtävämme on tarjota heille tietoa ja tukea nopeasti. Valion pitkän tähtäimen tavoitteena on hiilineutraali maitoketju eli se, että tuotteidemme hiilijalanjälki olisi nolla, Valion alkutuotanto- ja maidonhankintajohtaja **Juha Nousiainen** kertoo.

- Valio pystyy isona ja vaikutusvaltaisena toimijana nopeuttamaan muutosta ja kannustamaan tiloja hiiliviljelyyn. Totta kai ison toimijan esimerkki vaikuttaa myös muuten ja näkyy kuluttajienkin suuntaan. Olemme erittäin tyytyväisiä yhteistyön alkamisesta! Saara Kankaanrinta toteaa.

Heikki Salomaan valiolaisella tilalla Orivedellä on 40 lypsävää lehmää, jotka syövät ainoastaan oman tilan säilörehua. Salomaa on ollut mukana BSAG:n Carbon Action -hiiliviljelykoulutuksissa.

- Olemme testanneet tilallamme jo muutaman vuoden ajan esimerkiksi erilaisia nurmiseoksia ja palkokasvien viljelyä. Carbon Action -koulutuksista sain vahvistusta omalle näkemykselleni: peltojen kasvukunnon parantaminen tuo viljelijälle taloudellista hyötyä, ja kaupan päälle tulevat ympäristöhyödyt. Esimerkiksi pitkäjuurinen apila vie hiilen syvemmälle maaperään kuin moni muu kasvi. Nyt marraskuussa mietinnässä ovat jo ensi kevään siementilaukset. Aloitamme yhdellä peltolohkolla viiden vuoden kokeen, jossa testaamme käytännössä, kuinka paljon hiiltä maaperään sitoutuu, Salomaa kertoo.

Valiolla on lisäksi käynnissä omaa, laajaa tutkimusta hiilensidonnasta esimerkiksi Ilmatieteen laitoksen ja Luonnonvarakeskuksen kanssa.

- Yhdistämme eri hankkeista saatavan tiedon ja käytännöt opit ja otamme ne vaiheittain osaksi maitotilojen jatkuvaa kehittämistä. Maapallon pelloista merkittävä osa on luonnonolosuhteiltaan karuja nurmialueita, joita voidaan käyttää ihmiselle sopivan ruoan tuotantoon pääasiassa vain märehtijöiden avulla. Jotta nämä alueet voidaan hyödyntää maailman kasvavan väestön ruokkimiseen, on tärkeää löytää mahdollisimman kestävä tuotantotavat. Olemme tunnistaneet karjatalouteen liittyvät ilmastohaasteet ja teemme aktiivisesti töitä niiden ratkaisemiseksi, tutkimus- ja teknologiajohtaja **Anu Kaukovirta-Norja** Valiolta sanoo.

5 300 maitotilaa omistaa Valion osuuskuntien kautta ja tuottaa noin 80 prosenttia Suomen maidosta.

- Olemme sitoutuneet kouluttamaan kaikki valiolaiset maitotilat hiiliviljelijöiksi vuoteen 2035 mennessä. Ympäristötoimijoilla on tärkeä kirjittäjän rooli yritysten työssä: parhaimmillaan me kaikki opimme toinen toisiltamme, Kaukovirta-Norja lopettaa.

Mistä on kyse?

- **Terve maaperä sitoo ja varastoi hiiltä ilmakehästä.** Se myös pidättää ravinteita tehokkaasti, jolloin typpi ja fosfori eivät valu vesistöihin. Monivuotiset nurmet sitovat hiiltä erityisen hyvin. Viljelijä voi parantaa maaperän hiilensidontaa esimerkiksi vuoroviljelyllä, lisäämällä nurmen lajikirjoa ja pitämällä pellot kasvipeitteisinä ympäri vuoden.

- **Merkittävä osa maidon hiilijäljestä** syntyy ennen kuin maitoauto ajaa meijeriin – siksi tiloilla tehtävä ilmastotyö on erityisen tärkeää. Valio tähtää hiilineutraaliin maitoketjuun laajalla projektikokonaisuudella, johon sisältyy tilatason tekojen lisäksi tutkimus- ja kehitystyötä myös maitoketjun myöhemmissä vaiheissa. Ketjun loppupäässä ilmastovaikutuksia pienentävät tehtaiden energiatehokkuuden parantaminen, kuljetusreittien optimointi, kasvipohjaiset pakkausmateriaalit sekä hävikin vähentäminen niin tuotannossa, kaupassa kuin kuluttajan kotona.

- **Suomalaislehmien tuottaman metaanin määrä on puolittunut** 50 vuodessa eläinten parantuneen tuotantokyvyn, terveyden ja ruokinnan myötä. Samaan aikaan myös lehmien määrä on vähentynyt. Nyt tarvitsemme uusia keinoja päästöjen vähentämiseksi. Maaperän ja nurmen hiilensidonnallisuuden lisäksi ratkaisuja ovat esimerkiksi lannan ravinteiden kierrätys ja lannasta tuotettu biokaasu, jolla korvataan fossiilisia polttoaineita. Maitoketjun osuus Suomen kasvihuonekaasupäästöistä on pysynyt koko 2000-luvun noin 3-4 prosentissa (Tilastokeskus 2017).

- **Maapallon pelloista noin 40 prosenttia** on luonnonolosuhteiltaan karuja nurmialueita, joita voidaan käyttää ihmiselle sopivan ruoan tuotantoon pääasiassa vain märehtijöiden avulla (Lähde: YK:n maatalousjärjestö FAO*). Maailman väestö kasvaa 10 miljardiin, joten nurmialueita ja märehtijöitä tarvitaan ruoantuotantoon myös tulevaisuudessa – samaan aikaan kun kasvien osuutta globaalissa ruokavaliassa on kasvatettava. Olennaista on, että nurmesta jalostettu maito ja liha tuotettaisiin mahdollisimman resurssiviisaasti sellaisilla alueilla, joilla on esimerkiksi riittävästi vettä.

- Suomessa lehmät syövät ravinnokeeseen pääasiassa **tiloilla kasvatettua nurmirehua**. Monessa muussa maassa lehmiä ruokitaan soijalla ja maissilla, jotka sopivat sellaisenaan myös ihmisten ruoaksi. Valion maitotilayrittäjät ovat sitoutuneet soijattomuuteen lehmien ruokinnassa.

Seuraa Valion ja BSAG:n yhteistä ilmastoseminaaria suorana lähetyksenä [YouTubessa](#) tiistaina 20.11.2018 klo 9-12 tai tallenteena. Osallistu keskusteluun twitterissä #ilmastoseminaari18.

*Grasslands of the world. Plant Production and Protection Series No. 34. Toim. Suttie, Reynolds and C. Batello. Food and Agriculture Organization of the United Nations, 2005.

<http://www.fao.org/docrep/008/y8344e/y8344e05.htm>

Are grasslands under threat? Brief analysis of FAO statistical data on pasture and fodder crops, Food and Agriculture Organization of the United Nations. http://www.fao.org/uploads/media/grass_stats_1.pdf

Lue lisää:

[Ilmastomuutos vaatii uusia tekoja maataloudelta – Valio tähtää hiilineutraaliin maitoketjuun](#)

www.carbonaction.org/etusivu

Lisätietoja:

Haastattelu- ja soittopyynnöt Valio Mediadeskin kautta, puh. 010 381 2118 tai mediadesk@valio.fi

- Juha Nousiainen, alkutuotanto- ja maidonhankintajohtaja, Valio

- Anu Kaukovirta-Norja, tutkimus- ja teknologiajohtaja, Valio

- Heikki Salomaa, valiolainen maitotilayrittäjä, Orivesi

- Pieta Jarva, viestintäjohtaja, Baltic Sea Action Group, puh. 050 338 1096, pieta.jarva@bsag.fi

Maailman innovatiivisin meijeri ja ruokatalo

Valion tehtävä on luoda hyvinvointia ja makuelämyksiä vastuullisesti. Teemme maistuvia tuotteita maidosta ja useista muista raaka-aineista. Tarjoamme makunautintoja, vaihtelua ja iloa ruokapöytään. Samalla toteutamme tärkeitä yhteiskunnallisia tehtäviä: ruoan riittävyyden turvaaminen, kansanterveyden kohentaminen ja eläinten hyvinvoinnin parantaminen ovat esimerkkejä vaikutuksistamme. Näin ajattelevat myös suomalaiset, jotka ovat valinneet Valion Suomen vastuullisimmaksi yritykseksi neljä vuotta peräkkäin.

Olemme suomalaisten maitotilayrittäjien omistama yritys ja maksamme kaikki tulot maidontuottajillemme. Työllistämme maitotiloilla yhteensä 25 000 ihmistä. Valiolla on töissä 4 000 eri alojen ammattilaista ja kuuntelemme kuluttajia yli 100 vuoden kokemuksella.

Nobelisti A.I. Virtasen perintö elää meissä edelleen. Hänen johtaessaan Valion laboratoriot ohjenuoraksemme vakiintui ajatus ihmisten hyvinvoinnin lisäämisestä. Teemme tieteestä arkea ja elämää parantavia tuotteita. Kuluttajat nauttivat Valion tuotteista yli 60 maassa ja innovaatioillamme on 350 patenttia ympäri maailman. Olemme Suomen suurin elintarvikkeiden viejä ja koko elintarviketeollisuuden suunnannäyttävä. Valion liikevaihto vuonna 2017 oli 1 708 miljoonaa euroa.

Valio – Paremman elämän palveluksessa.

www.valio.fi